

ROZETKA
інтернет-супермаркет

от 1 699 грн

от 160 грн

от 55 грн

Укр | Рус



Політика	Економіка	Суспільство	Право	Регіони	Новини	Село	Курінь	Спорт	Світ	3 пошти
За кілька кілометрів від російського кордону			Розслідується розкрадання мільйонів кубів газу				Офіс з фінансового			

На головну

02.06.2007

Погода 17.10.17, вечір

Кобзар Пушкар із Суботова

Лідія ТИТАРЕНКО



Його можна зустріти у Черкасах на мистецькому вечорі і в Одесі на Привозі, у Чигирині на ярмарку, у Києві на Подолі, у Холодному Яру на козацьких розвагах. Без диваків-самородків життя було б не таким цікавим і різноманітним.

«Не забувай, сину, якого ти роду...»

Іллінська церква-фортеця у Суботіві, родова усипальниця Богдана Хмельницького. Через глибокий узвіз від неї — ворота, які ведуть до Замчища, місця гетьманової резиденції. Неподалік узвозу — розмальований червоними мальвами приземистий шинок. На призьбі сидить сивочубий кобзар і співає давню українську пісню. Це Микола Пушкар, самодіяльний музикант, великий оригінал і дотепник. «Аби мені коня і шаблюку, — приказує, — тільки вітер і степ братами моїми б звались... — І додає, зітхаючи: — Але, на біду, не у славний козацький час привела мене мати, а в убогий «кізяцький». Одна втіха — гетьманськими стежками ходив, повітрям лицарським дихав, пісні дідів-прадідів слухав...»

Коли у Миколи Пушкаря народився первісток, назвав його ім'ям діда по материній лінії, Тимофієм. А також на честь сина Богдана Хмельницького, славного козака Тимоша.

— Так ось, — розповідає Микола, — виріс мій Тиміш, і заговорила у ньому кров предків-пушкарів. Вступив він до Харківського інституту танкових військ. А там, на першому курсі, як взялися за таких, як він, жовторотих, то нашому Тимофієві непереливки стало. «Нелегко мені, — писав він додому листа, від якого заливалася слізьми його мати, а моя дружина Ольга Іванівна, — вже сорок курсантів не витримали муштри, розпрощалися з інститутом. І я не знаю, що мені робити...» А я йому пишу: «Не забувай, сину, що ти з Суботова, з козацького роду пушкарів, які ще Богданові служили. Не зганьби цього роду і пам'ятай, що Хмельницький з сотника починав, а став гетьманом!»

З червоною відзнакою закінчив Тимофій Пушкар військовий інститут. Зараз він старший лейтенант, командир роти ВМС України. Служить у Криму.

— А я як співав пісні, так і співаю, — перебирає Пушкар струни кобзи. — Такої вже вдачі — мандрую й з людьми гомоню, чисто як Григорій Сковорода. Ще замолоду, як у сільських будинках культури працював, найдужче любив гастролі. Хоч у сусіднє село, аби тільки на місці не сидіти. Таким був і мій дід Тимофій на прізвище Дон. Кращого за нього музики не було на все село.

У серці назавжди

— У нашому селі, Богдановому родовому гнізді, здавна було багато Донів, — каже Пушкар. — Наше це, суботівське, прізвище з давніх-давен. Тож хай не хизуються на сході, що ми, мовляв, «дони». То наших людей вивезли туди шахти будувати, ось і з'явилися на Донбасі козацькі нащадки. Так ось, — продовжував Микола, — мій дід, Тимофій Дон, був гармоністом від Бога. У 1923-му його ледве не вбили червоні за те, що не хотів іти за ними. Діда вже вели на розстріл, а він попросив червоноармійців дозволити йому востаннє заграти на гармошці. І як узяв у руки, як урізав «метелицю», а потім гопака, то чужаки забули, чого прийшли на дідове обійстя. Наказали бабі принести горілки і так позаливали очі, що не угледіли, де й подівся гармоніст зі своїм

Погода у Києві
вологість: 8
тиск: 752 м
вітер: 1.0 м



ROZETKA
інтернет-супермаркет

749 грн

2799 грн

2499 грн
2388 грн

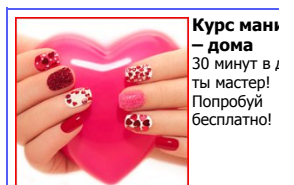
от 1 699 грн

от 284 грн

459 грн

Популярно

- 1 Менш як 1452 гривні ніхто не отримуватиме
👁️ 290
- 2 Армія — це ми
👁️ 216
- 3 Правдивий голос із сорок сьомого
👁️ 141
- 4 Без деокупації повернення неможливе
👁️ 140
- 5 Міфи чи підводне каміння нового Кодексу про працю
👁️ 126



Курси мані — дома
30 минут в / ты мастер!
Попробуй бесплатно!

інструментом... Все життя дід Дон недолюбливав комісарів та комунарів. Як побачить, було, мене у червоному галстуку — аж затрясється: «Зніми, бісів сину, то кров людська...» Коли я йшов у гості до нього, то завбачливо ховав галстук під камінь.

— Таким був і другий мій дід, Іван Пушкар, — веде далі «суботівський Скворода». — Коли його розкуркулили і забрали 120 вуликів-липовок, він згодом, скільки не жив, у бік колгоспу й не глянув. Одноосібником називали й мого батька. Він, як і дід, ходив з мою матір'ю щодня за 15 кілометрів у ліс працювати, а до колгоспу не пішов і ногою. Затяте моє поріддя облагороджувала невсипущими молитвами і незмірною смиренністю баба Мартоха. Хоч була неписьменна, а про життя святих могла розповідати нескінченно. Її набожність, доброта і працелюбність втихомирювали найбуйніші голови. Баба Мартоха вимазала своїми невтомними руками більше сотні суботівських хат. Та ще як! Стіни після її роботи аж вилискували рівним та білим глянцем! Свою хату вона щосуботи підводила та змащувала призьбу — чепуруха була на все село. Наставляла на шлях праведний онуків. Особливо мене, шибайголову. «Ти ні про що не думай, — приказувала, — ні про вчорашнє, ні про завтрашнє. Думай лишень про Бога. А Він про тебе думати буде». Або: «Ти до найменшої дитини на «ви» звертайся, і це буде правильно...» Багато минуло літ, як баба Мартоха відійшла у царство небесне, а я все згадую її велику і чисту душу. Згадую народну делікатність, прості і мудрі слова, що закарбувалися у серці назавжди.

Пушкар торкається струн, порухом голови відкидає з лоба оселедця-чуприну, і над гетьманським замчищем линуть щемливі звуки кобзи. Дивлюся на його обвітрені, закручені руки — дивуюся їх вправності. «Щоліта, — помічає погляд, — накошую для свого господарства чотири машини сіна, дою корови, пораюся. Пізнього вечора відводжу душу музикою, підбираю мелодії, складаю щось своє. Дружина навіть ревнує мене до кобзи».

«Поховайте коло старого млина...»

Чудовий інструмент, котрий виготовив Пушкареві його друг, Олег Шкурко, служить Миколі вірою і правдою. На кобзі він віртуозно виконує козацький марш і Гімн України, думи і балади, пісні і романси, найскладніші класичні композиції. Після того, каже, як винайшов новий стрій, обмежень для його кобзи немає. Звучить вона у руках Пушкаря немов оркестр.

Я попросила послухати його гру фахівців Черкаського державного музучилища. Прослуховування перетворилося на справжній концерт. Досвідчений викладач по класу бандури Любомир Бридько із захопленням відгукнулася про майстерність самодіяльного музики, відзначила його самобутність і унікальність винайденого строю. «Тепер зберу грошей і поїду до столичної консерваторії, — каже Микола. — Хай моїм строєм користуються інші музики. Щоб не нарікали: забрав Пушкар свій винахід у могилу...»

Як справжній козак-характерник, Пушкар не боїться говорити про смерть. «Як преставлюся, — з усмішкою каже, — хочу, щоб поховали мене у Суботіві на горі коло старого млина. Щоб збиралися біля Пушкаревої могили хлопці-молодці і співали: «Ой, що ж то лежить за покойник. Чи то цар, чи гетьман, чи полковник...»

Та перш ніж «преставитися», суботівський музикант хоче вдосталь наспіватися і навчити бажаних грати на кобзі. «А чому б і ні? Один старий бувалий чоловік так мені й сказав: «Не ходи по корчмах, а вчи дітей!» Мудрі слова, до них треба прислухатися. І не тільки мені. А й тим начальникам, що відповідають за виховання молоді парості. Тільки з'явиться у Чигирині школа чи гурток кобзарства — вкладатиму душу в навчительство дітей».

Черкаська область.

На знімку: кобзар і мандрівник Микола Пушкар.

Фото автора.

Нравится 0 



ROZETKA
интернет-супермаркет

 2098 грн	 от 54 грн	 230 грн	 от 850 грн
 от 249 грн	 195 грн	 от 1 699 грн	 459 грн

Всі статті рубрики **На головну**



Інформація, яку розміщено на сайті golos.com.ua, є власністю редакції газети „Голос України”. Будь-який передрук чи будь-яке інше поширення зазначеної інформації здійснюється за попередньої згоди керівництва редакції.

Під час цитування інформації, розміщеної на сайті, посилання на газету „Голос України” обов'язкове.

© 2009-2017